

محاسبه نهایی خسارت های مالی بیمه های اتومبیل

مدرس:
اسماعیل فلاحی

محور های آموزش

ماده ۳۰ قانون بیمه اجباری

دارای یک آیین نامه و
ماده ۷ آن دارای یک
دستورالعمل می باشد

ماده ۸ قانون بیمه اجباری

دارای ۵ تبصره بوده که
تبصره های ۳ و ۴ آن دارای
دستورالعمل می باشد

ماده ۴۰ قانون بیمه اجباری

ماده ۳۹ قانون بیمه اجباری

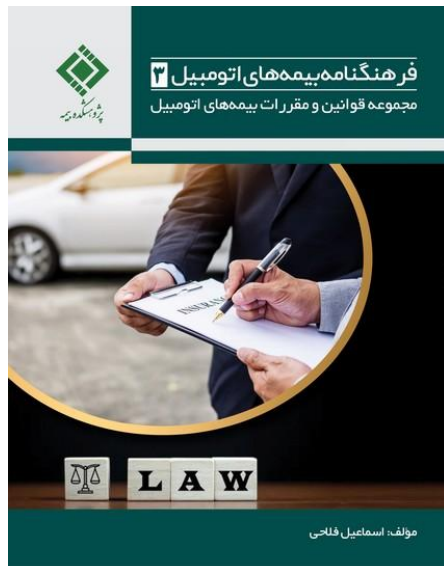
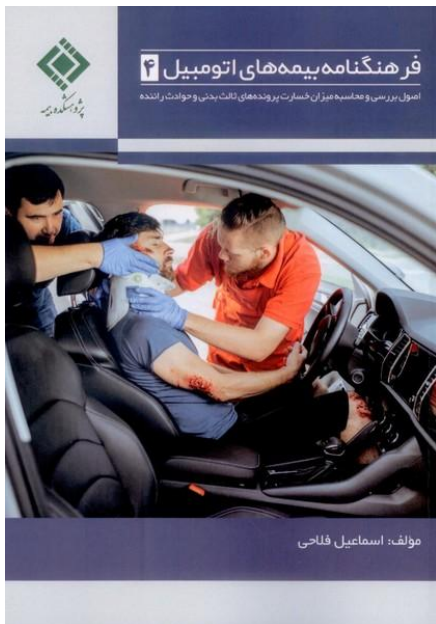

بیمه بدنه اتومبیل ۲۴ ماده آیین
نامه ۵۳ شورای عالی بیمه

کتاب های برتر منتخب صنعت در سال ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴

ماده ۸ قانون بیمه اجباری

ماده ۸ قانون بیمه شخص ثالث

۱. پایه‌ها و حداقل‌های تعهدات (متن اصلی ماده)

 بخش خسارت بدنی:

حداقل تعهد: معادل دیه کامل مرد مسلمان در ماه‌های حرام.

 نکته طلایی: بیمه‌گذار تحت هیچ شرایطی موظف به اخذ «الحاقیه» افزایش دیه نیست (افزایش به‌طور خودکار پوشش داده می‌شود).

 بخش خسارت مالی:

 فرمول حداقل تعهد: $۲,۵\% \times$ (سقف تعهدات بدنی همان سال).

امکان افزایش: بیمه‌گذار می‌تواند برای پوشش بیشتر، بیمه تکمیلی مالی تهیه کند.

۲. تکالیف قطعی شرکت‌های بیمه‌گر (تبصره ۱ و ۲)

 الزام به فروش پوشش مالی: در صورت درخواست مشتری برای تعهد مالی بالاتر، بیمه‌گر مکلف به صدور الحاقیه/بیمه تکمیلی است. (نرخ بر اساس ضوابط بیمه مرکزی).

 حذف قاعده نسبی: در زمان بروز حادثه، اعمال مواد ۱۲ و ۱۳ قانون بیمه (مصوب ۱۳۱۶) ممنوع است. خسارت باید به‌طور کامل (بدون کسر به نسبت سرمایه) پرداخت شود.

ماده ۸ قانون بیمه اجباری

۳. فرمول و قاعده «خودروی متعارف» (تبصره ۳ و ۴)

(یکی از مهم‌ترین مباحث در ارزیابی خسارت مالی)

؟ خودروی متعارف چیست؟

خودرویی که ارزش آن در زمان حادثه کمتر از ۵۰٪ سقف تعهدات بدنی (دیه ماه حرام) در ابتدای همان سال باشد.

فرمول: $\text{قیمت خودرو} > (۵۰\% \times \text{دیه کامل ماه حرام})$

سقف پرداخت خسارت به خودروهای گران‌تر (نامتعارف):

خسارت پرداختی (از محل بیمه مقصر یا جیب مقصر) محدود است به میزان خسارت متناظر وارده به «گران‌ترین خودروی متعارف».

بقیه خسارت بر عهده مقصر نیست و زیان‌دیده باید از بیمه بدنه خود استفاده کند.

۴. تکلیف قانونی کارشناسان ارزیاب (تبصره ۵)

چه کسانی موظف به رعایت دقیق این ماده (به‌ویژه محاسبه خودروی متعارف) در گزارش‌های خود هستند؟

۱. ارزیابان خسارت (موضوع ماده ۳۹)

۲. کارشناسان ارزیاب خسارت شرکت‌های بیمه

۳. کارشناسان رسمی دادگستری

الزام: هرگونه اعلام نظر و برآورد خسارت خارج از فرمول «خودروی متعارف» تخلف از این ماده محسوب می‌شود

محاسبه خسارت خودروی نامتعارف در رشته ثالث

دستورالعمل نحوه تعیین خسارت تبصره‌های ۳ و ۴ ماده ۸

(مصوب شورای عالی بیمه - اصلاحیه شهریور ۱۳۹۸)

بخش اول: خط‌کش قانونی (معیار سنجش)

معیار طلایی: ۵۰٪ سقف تعهدات بدنی (دیه کامل مرد مسلمان در ماه‌های حرام) در ابتدای هر سال.

زمان ارزیابی: ارزش روز خودرو در زمان وقوع حادثه.

مراجع تشخیص: ارزیابان خسارت، کارشناسان شرکت‌های بیمه، کارشناسان رسمی دادگستری.

بخش دوم: دسته‌بندی خودروها (دوگانه متعارف و نامتعارف)

(در قالب دو کفه ترازو یا دو مسیر مجزا طراحی شود)

مسیر سبز | گران‌ترین خودروی متعارف:

تعریف: ارزش روز خودرو در زمان حادثه «کمتر از» ۵۰٪ سقف تعهدات بدنی باشد. ($50\% < \text{ارزش}$)

مسیر قرمز | خودروی نامتعارف:

تعریف: ارزش روز خودرو در زمان حادثه «معادل یا بیشتر از» ۵۰٪ سقف تعهدات بدنی باشد. ($50\% \geq \text{ارزش}$)

محاسبه خسارت خودروی نامتعارف در رشته ثالث

چالش‌های ارزیابی خسارت نامتعارف‌ها

(مناسب برای طراحی بصری با محوریت میز کار یک ارزیاب)

✂ اصل پایه (ماده ۲)

سقف پرداخت بیمه‌گر مقصر: جبران خسارت خودروی نامتعارف ➡ صرفاً تا سقف خسارت متناظر در گران‌ترین خودروی متعارف.

گرافیک پیشنهادی: دو خودرو روبروی هم (یک خودروی لوکس آسیب‌دیده و یک خودروی متعارف)، با یک فلش که سقف هزینه را از خودروی متعارف به لوکس منتقل می‌کند.

🏛 چالش اول: اختلاف قیمت قطعات (تبصره ۱)

مسئله: اگر قطعات گران‌ترین خودروهای متعارف موجود در بازار، قیمت‌های متفاوتی داشته باشند، کدام ملاک است؟
راه‌حل قانونی: کارشناس مکلف است گران‌ترین قطعه را ملاک محاسبه قرار دهد (حمایت از زیان‌دیده).

🧩 چالش دوم: قطعات خاص و بی‌نظیر (تبصره ۲)

مسئله: اگر خودروی نامتعارف قطعه‌ای داشت (مثلاً سنسور خاص یا رادار) که اصلاً در خودروهای متعارف وجود ندارد، چه باید کرد؟

راه‌حل قانونی: ملاک ارزیابی ➡ قیمت قطعه مشابه آن در گران‌ترین خودروی متعارف است.

📌 الزامات اجرایی (مواد ۳ و ۴)

مخاطب الزام: تمامی کارشناسان ارزیاب بیمه و ارزیابان ماده ۳۹ مکلف به اجرای دقیق این مفاد هستند.

دامنه اجرا: شامل تمام پرونده‌هایی که بیمه‌نامه آن‌ها بعد از قانون جدید صادر شده و خسارتشان هنوز پرداخت نشده است.

ماده ۳۰ قانون بیمه اجباری

مسیر اول: حق شخص ثالث زیان دیده (مسیر سبز/اصلی)
اقدام: شخص زیان دیده (یا نماینده قانونی او) مدارک لازم را آماده می کند.
مسیر: مراجعه مستقیم و بدون نیاز به حضور مقصر به مراجع پرداخت کننده.
مقصد (حسب مورد):
 شرکت بیمه مربوطه (اگر مقصر بیمه نامه معتبر دارد).
 صندوق تأمین خسارت های بدنی (برای موارد خاص مثل فقدان بیمه نامه، فرار مقصر و...).

مسیر دوم: حق مسبب حادثه / مقصر (مسیر آبی/پشتیبان)
اقدام: مسبب حادثه شخصاً مدارک لازم را برای تشکیل پرونده به نفع زیان دیده ارائه می کند.
مسیر: مراجعه برای تسریع در روند پرداخت خسارت به زیان دیده (جلوگیری از توقف پرونده).
مقصد (حسب مورد):
 بیمه گر (شرکت بیمه صادرکننده بیمه نامه خودش).
 صندوق تأمین خسارت های بدنی.

نکته حقوقی: آیین نامه اجرایی این ماده شامل جزئیات مدارک و نحوه مراجعه، توسط بیمه مرکزی تهیه شده و به تصویب هیئت وزیران رسیده است.

ماده ۷ آیین نامه اجرایی ماده ۳۰

ماده ۷ (اصلاحی ۱۴۰۳، ۰۳، ۲۰)

بیمه گر موظف است در ارزیابی خسارت مالی وارد شده به وسیله نقلیه زیان دیده، علاوه بر هزینه های جایگزینی قطعات آسیب دیده و اجرت تعمیر وسیله نقلیه، مالیات بر ارزش افزوده و هزینه پرداخت شده برای نجات و یا انتقال وسیله نقلیه خسارت دیده به نزدیک ترین محل مناسب برای تعمیر و کسر قیمت وسیله نقلیه را در نظر گیرد و نسبت به پرداخت این موارد تا سقف تعهدات مالی مندرج در بیمه نامه شخص ثالث با رعایت تبصره (۳) ماده (۸) قانون اقدام نماید

هر گونه افزایش حق بیمه و نرخ آن بابت پرداخت خسارت کسر قیمت وسیله نقلیه توسط شرکت های بیمه گر و مراجع تصمیم گیر در تعیین حق بیمه و نرخ آن در سال جاری و سال های آتی مجاز نیست. دستورالعمل نحوه محاسبه خسارت کسر قیمت وسیله نقلیه توسط بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران با همکاری فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (راهنمایی و رانندگی)، مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه و کانون کارشناسان رسمی دادگستری تهیه می شود و ظرف حداکثر سه ماه پس از ابلاغ این آیین نامه به تصویب شورای عالی بیمه می رسد.

نحوه محاسبه خسارت در رشته ثالث

در رشته ثالث هزینه های قابل پرداخت چگونه نهایی می گردد؟

- ۱- تعیین دستمزد بازسازی
- ۲- تعیین قیمت قطعات
- ۳- هزینه حمل و نجات
- ۴- مالیات بر ارزش افزوده
- ۵- کسر قیمت (افت قیمت)

محاسبه افت قیمت

۱- جمع ضریب تصادف

۲- ضریب سن

۳- ارزش وسیله نقلیه

ضریب تصادف $\times$ ضریب سن $\times$ ارزش وسیله نقلیه

۴۰۰

محاسبه خسارت خودروی نامتعارف در رشته ثالث

مثال ۱:

میزان خسارت خودروی نامتعارف برابر با ۴.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است که پس از تناظر سازی معادل ۲.۸۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال شده است و سقف تعهد بیمه نامه ثالث برابر با ۳.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است نحوه جبران خسارت از محل بیمه شخص ثالث چگونه خواهد بود؟

محاسبه خسارت خودروی نامتعارف در رشته ثالث

مثال ۲:

میزان خسارت خودروی نامتعارف برابر با ۴.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است که پس از تناظر سازی معادل ۲.۸۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال شده است و سقف تعهد بیمه نامه ثالث برابر با ۲.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است نحوه جبران خسارت از محل بیمه شخص ثالث چگونه خواهد بود؟

محاسبه خسارت خودروی نامتعارف در رشته ثالث

مثال ۳:

میزان خسارت خودروی نامتعارف برابر با ۴.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است که پس از تناظر سازی معادل ۲.۸۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال شده است و سقف تعهد بیمه نامه ثالث برابر با ۲.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است نحوه جبران خسارت از محل بیمه شخص ثالث و بدنه چگونه خواهد بود؟

محاسبه خسارت در بیمه بدنه اتومبیل

ماده ۱۹: نحوه تعیین مقدار خسارت

مقدار خسارت قابل پرداخت توسط بیمه‌گر به ترتیب زیر تعیین می‌شود. در صورت عدم توافق در مورد میزان خسارت طبق ماده ۲۲ عمل خواهد شد.

الف - خسارت کلی

موضوع بیمه زمانی به طور کامل از بین رفته تلقی خواهد شد که حداقل ۶۰ روز پس از سرقت پیدا نشود یا به علت حوادث مشمول بیمه به نحوی آسیب ببیند که مجموع هزینه‌های تعمیر و تعویض قسمت‌های خسارت‌دیده آن با احتساب هزینه‌های نجات از ۷۵ درصد قیمت آن در روز حادثه بیشتر باشد.

تبصره ۱ - در خسارت کلی ملاک محاسبه و تصفیه خسارت، ارزش معاملاتی موضوع بیمه در روز حادثه و حداکثر تا مبلغ بیمه‌شده خواهد بود. از خسارت کلی، ارزش بازیافتی احتمالی و کسورات مقرر کسر و هزینه متعارف نجات و حمل تا حد مقرر به آن اضافه می‌شود مشروط بر اینکه از کل مبلغ بیمه بیشتر نشود.

تبصره ۲ - ارزش بازیافتی موضوع بیمه توسط بیمه‌گر تعیین می‌شود. در صورت عدم موافقت بیمه‌گذار با ارزش تعیین‌شده، بیمه‌گر پس از تملک موضوع بیمه و انتقال سند، خسارت را با کسر فرانشیز و سایر کسورات و اضافه نمودن هزینه‌های متعارف نجات و حمل پرداخت خواهد نمود.

تبصره ۳ - با پرداخت خسارت کلی، قرارداد بیمه خاتمه می‌یابد و چنانچه مدت قرارداد بیمه بیش از یک سال باشد حق بیمه سال‌های بعد به بیمه‌گذار مسترد می‌شود.

تبصره ۴ - قبل از پرداخت خسارت مربوط به سرقت کلی موضوع بیمه، سند مالکیت وسیله نقلیه بیمه‌شده باید به بیمه‌گر منتقل شود

تبصره ۵ - چنانچه تا یک سال پس از پرداخت خسارت وسیله نقلیه سرقت شده و انتقال مالکیت آن به بیمه‌گر، وسیله نقلیه مذکور پیدا شود بیمه‌گر موظف است آن را با رعایت آیین‌نامه بازیافت خسارت مصوب شورای عالی بیمه به فروش رساند و سهم بیمه‌گذار از مبلغ بازیافتی را با توجه به درصدی که از خسارت پرداختی کسر کرده است به وی پرداخت نماید.

محاسبه خسارت در بیمه بدنه اتومبیل

نحوه محاسبه خسارت خودروی کشف شده در رشته بدنه اتومبیل:

مثال ۱:

یک وسیله نقلیه پس از سرقت کلی کشف می گردد که سرمایه بیمه شده برابر با ۳۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال و ارزش آن در زمان کشف برابر با ۳۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال درصد فرانشیز اعمال شده برابر با ۲۰ درصد است ، نحوه محاسبه سهم بیمه گذار چگونه خواهد بود؟

محاسبه خسارت در بیمه بدنه اتومبیل

نحوه محاسبه خسارت خودروی کشف شده در رشته بدنه اتومبیل:

مثال ۲:

یک وسیله نقلیه پس از سرقت کلی کشف می گردد که سرمایه بیمه شده برابر با ۳۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال و ارزش آن در زمان کشف برابر با ۳۸.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال درصد فرانشیز اعمال شده برابر با ۲۰ درصد است ، نحوه محاسبه سهم بیمه گذار چگونه خواهد بود؟

محاسبه خسارت در بیمه بدنه اتومبیل

نحوه محاسبه خسارت خودروی کشف شده در رشته بدنه اتومبیل:

مثال ۳:

یک وسیله نقلیه پس از سرقت کلی کشف می گردد که سرمایه بیمه شده برابر با ۳۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال و ارزش آن در زمان کشف برابر با ۲۲.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال درصد فرانشیز اعمال شده برابر با ۲۰ درصد است ، نحوه محاسبه سهم بیمه گذار چگونه خواهد بود؟

محاسبه خسارت در بیمه بدنه اتومبیل

نحوه محاسبه خسارت کلی در رشته بدنه اتومبیل:

مثال ۱:

یک وسیله نقلیه با سرمایه ۸۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال دچار خسارت کلی می گردد که ارزش آن در زمان وقوع حادثه نیز برابر با ۸۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است نحوه محاسبه خسارت خالص چگونه خواهد بود؟
لاشه در اختیار بیمه گذار

محاسبه خسارت در بیمه بدنه اتومبیل

نحوه محاسبه خسارت کلی در رشته بدنه اتومبیل:

مثال ۱:

یک وسیله نقلیه با سرمایه ۸۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال دچار خسارت کلی می گردد که ارزش آن در زمان وقوع حادثه نیز برابر با ۸۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است نحوه محاسبه خسارت خالص چگونه خواهد بود؟
لاشه در اختیار بیمه گر

محاسبه خسارت در بیمه بدنه اتومبیل

نحوه محاسبه خسارت کلی در رشته بدنه اتومبیل:

مثال ۱:

یک وسیله نقلیه با سرمایه ۸۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال دچار خسارت کلی می گردد که ارزش آن در زمان وقوع حادثه نیز برابر با ۹۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است نحوه محاسبه خسارت خالص چگونه خواهد بود؟
لاشه در اختیار بیمه گذار

محاسبه خسارت در بیمه بدنه اتومبیل

نحوه محاسبه خسارت کلی در رشته بدنه اتومبیل:

مثال ۱:

یک وسیله نقلیه با سرمایه ۸۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال دچار خسارت کلی می گردد که ارزش آن در زمان وقوع حادثه نیز برابر با ۹۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است نحوه محاسبه خسارت خالص چگونه خواهد بود؟
لاشه در اختیار بیمه گر

محاسبه خسارت در بیمه بدنه اتومبیل

نحوه محاسبه خسارت جزئی در رشته بدنه اتومبیل:

مثال ۱:

یک وسیله نقلیه با سرمایه ۴۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال دچار خسارت می گردد که مجموع خسارت وارد شده به آن برابر با ۱۲.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است و که از این میزان ۸.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال به قطعات اختصاص یافته است و سال ساخت آن برابر با ۱۴۰۴ است و داغی تحویل شده است ، خالص قابل پرداخت محاسبه گردد؟

محاسبه خسارت در بیمه بدنه اتومبیل

نحوه محاسبه خسارت جزئی در رشته بدنه اتومبیل:

مثال ۲:

یک وسیله نقلیه با سرمایه ۴۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال دچار خسارت می گردد که مجموع خسارت وارد شده به آن برابر با ۱۲.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است و که از این میزان ۸.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال به قطعات اختصاص یافته است، خالص قابل پرداخت محاسبه گردد؟

۱- داغی برابر با ۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال

محاسبه خسارت در بیمه بدنه اتومبیل

نحوه محاسبه خسارت جزئی در رشته بدنه اتومبیل:

مثال ۳:

یک وسیله نقلیه با سرمایه ۴۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال دچار خسارت می گردد که مجموع خسارت وارد شده به آن برابر با ۱۲.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است و که از این میزان ۸.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال به قطعات اختصاص یافته است، خالص قابل پرداخت محاسبه گردد؟

- ۱- داغی برابر با ۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
- ۲- سال ساخت ۱۳۹۹

محاسبه خسارت در بیمه بدنه اتومبیل

نحوه محاسبه خسارت جزئی در رشته بدنه اتومبیل:

مثال ۴:

یک وسیله نقلیه با سرمایه ۴۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال دچار خسارت می گردد که مجموع خسارت وارد شده به آن برابر با ۱۲.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است و که از این میزان ۸.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال به قطعات اختصاص یافته است، خالص قابل پرداخت محاسبه گردد؟

۱- داغی برابر با ۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال

۲- سال ساخت ۱۳۹۹

۳- ارزش وسیله نقلیه در زمان حادثه ۴۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰

محاسبه خسارت در بیمه بدنه اتومبیل

نحوه محاسبه خسارت جزئی در رشته بدنه اتومبیل:

مثال ۵:

یک وسیله نقلیه با سرمایه ۴۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال دچار خسارت می گردد که مجموع خسارت وارد شده به آن برابر با ۱۲.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است و که از این میزان ۸.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال به قطعات اختصاص یافته است، خالص قابل پرداخت محاسبه گردد؟

۱- داغی برابر با ۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال

۲- سال ساخت ۱۳۹۹

۳- ارزش وسیله نقلیه در زمان حادثه ۴۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰

۴- از مجموع حق بیمه تا زمان حادثه تنها ۴ قسط پرداخت شده است ۶ معوق است

محاسبه خسارت در بیمه بدنه اتومبیل

نحوه محاسبه خسارت جزئی در رشته بدنه اتومبیل:

مثال ۶:

یک وسیله نقلیه با سرمایه ۴۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال دچار خسارت می گردد که مجموع خسارت وارد شده به آن برابر با ۱۲.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است و که از این میزان ۸.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال به قطعات اختصاص یافته است، خالص قابل پرداخت محاسبه گردد؟

۱- داغی برابر با ۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال

۲- سال ساخت ۱۳۹۹

۳- ارزش وسیله نقلیه در زمان حادثه ۴۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰

۴- از مجموع حق بیمه تا زمان حادثه تنها ۴ قسط پرداخت شده است ۶ معوق است

۵- مشمول قاعده نسبی تغییر کاربری شده است

با سپاسی از شما

